

Cauza C-237/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

5 iunie 2020

Instanța de trimitere:

Hoge Raad der Nederlanden (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

29 mai 2020

Recurentă:

Federatie Nederlandse Vakbeweging

Intimate:

Heiploeg Seafood International BV

Heitrans International BV

Obiectul procedurii principale

Potrivit dispoziției de drept național pentru transpunerea articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23, în cazul transferului unei întreprinderi în urma unui faliment, drepturile și obligațiile care decurg pentru un angajator dintr-un contract de muncă nu sunt transferate de drept cesionarului. În litigiul principal, se dezbate dacă această excepție se aplică și în cazul în care transferul unei întreprinderi intrate în faliment a fost deja pregătit, înainte de declararea falimentului, în timpul unui așa-numit „pre-pack” (a se vedea, pentru noțiunea „pre-pack”, punctele 2 și 3).

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Cererea de decizie preliminară, formulată în temeiul articolului 267 TFUE, privește pregătirea unui faliment într-un pre-pack. Curtea de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) a considerat, în circumstanțele care au condus la Hotărârea din 22 iunie 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging și

alții, C-126/16, EU:C:2017:489, că dispoziția derogatorie de la articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23 nu se aplică în cazul unui pre-pack. Este în discuție chestiunea dacă acest lucru este diferit în împrejurările cauzei de față și dacă, prin urmare, această dispoziție se aplică.

Întrebările preliminare

1. Articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23/CE trebuie interpretat în sensul că este îndeplinită condiția ca „procedur[a] de faliment sau [altă procedură] asemănătoare de insolvabilitate [să se instituie] în vederea lichidării bunurilor cedentului” dacă
 - (i) falimentul cedentului este inevitabil și cedentul este, prin urmare, efectiv insolubil.
 - (ii) în conformitate cu dreptul neerlandez, obiectivul procedurii de faliment este obținerea unui venit cât mai mare posibil pentru masa creditorilor, prin lichidarea bunurilor debitorului, și
 - (iii) transferul unei întreprinderi (sau al unei părți de întreprindere) este pregătit într-un așa-numit pre-pack anterior declarării falimentului, transferul fiind efectuat abia după declararea falimentului, în care
 - (iv) înainte de declararea falimentului, administratorul judiciar preconizat desemnat de tribunal trebuie să fie ghidat de interesele masei creditorilor, precum și de interese sociale, precum cel al menținerii locurilor de muncă, iar judecătorul-sindic preconizat, desemnat tot de tribunal, trebuie să controleze acest lucru,
 - (v) obiectivul pre-pack-ului este ca, în procedura de faliment ulterioară, să permită o modalitate de lichidare prin care este vândută (o parte din) întreprinderea în activitate (going concern) aparținând patrimoniului cedentului, astfel încât să fie obținut un venit cât mai mare posibil pentru masa creditorilor și locurile de muncă să fie menținute, pe cât posibil, și
 - (vi) structura procedurii garantează faptul că acest obiectiv este cu adevărat decisiv?

2. Articolul 5 alineatul (1) din directivă trebuie interpretat în sensul că este îndeplinită condiția potrivit căreia „procedur[a] de faliment sau [altă procedură] asemănătoare de insolvabilitate [se află] sub controlul unei autorități publice competente”, dacă transferul unei întreprinderi (sau al unei părți de întreprindere) este pregătit într-un pre-pack anterior declarării falimentului și este efectuat după declararea falimentului și

(i) [aceste pregătiri sunt observate], anterior declarării falimentului, de un administrator judiciar preconizat și de un judecător-sindic preconizat, care sunt desemnați de tribunal, însă nu au competențe legale,

(ii) în conformitate cu dreptul neerlandez, înainte de declararea falimentului, administratorul judiciar preconizat trebuie să fie ghidat de interesele masei creditorilor și de alte interese sociale, precum cel al menținerii locurilor de muncă, iar judecătorul-sindic preconizat trebuie să controleze acest lucru,

(iii) sarcinile administratorului judiciar preconizat și ale judecătorului-sindic preconizat nu diferă de cele ale administratorului judiciar și ale judecătorului-sindic din faliment,

(iv) acordul în baza căruia întreprinderea este transferată și care este pregătit în timpul unui pre-pack este încheiat și executat numai după pronunțarea falimentului,

(v) la pronunțarea falimentului, tribunalul poate proceda la numirea altui administrator judiciar sau judecător-sindic decât administratorul judiciar preconizat sau judecătorul-sindic preconizat și

(vi) pentru administratorul judiciar și judecătorul-sindic sunt valabile aceleași cerințe de obiectivitate și independență care sunt valabile pentru un administrator judiciar și un judecător-sindic într-un faliment care nu este precedat de un pre-pack și, indiferent de gradul lor de implicare anterior declarării falimentului, aceștia sunt obligați, în temeiul sarcinii legale pe care o au, să evalueze dacă transferul întreprinderii (sau al unei părți de întreprindere), pregătit anterior declarării falimentului, este în interesul masei creditorilor și, dacă vor da un răspuns negativ la această întrebare, să decidă că acest transfer nu va fi permis, fiind în același timp oricând autorizați să decidă pentru alte motive, de exemplu faptul că se opun alte interese sociale, precum cel al locurilor de muncă, că transferul întreprinderii (sau al unei părți de întreprindere), pregătit anterior declarării falimentului, nu va avea loc?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități.

Dispoziții naționale invocate

Codul civil, articolele 7:662, 7:663 și 7:666.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Grupul de întreprinderi Heiploeg (denumit în continuare „vechiul Heiploeg”), care desfășura o activitate de comerț cu ridicata cu pește, era format din diverse întreprinderi. După ce Uniunea Europeană a aplicat, la 27 noiembrie 2013, o amendă în valoare totală de 27 082 000 euro unui număr de patru întreprinderi din acest grup, falimentul a fost inevitabil. După faliment, mare parte din activități au fost preluate de câteva întreprinderi nou înființate, printre care și intimatele (Heiploeg Seafood International BV și Heitrans International BV; denumite în continuare „noul Heiploeg”). O parte semnificativă a personalului a fost reangajat, însă cu condiții de muncă mai puțin avantajoase.
- 2 Transferul întreprinderilor Heiploeg a fost pregătit într-un așa numit „pre-pack”. Aceasta este o procedură care nu este stabilită prin lege sau reglementări, desfășurată înainte de declararea falimentului debitorului, prin care se pregătește vânzarea întreprinderii falimentare, negociind cu potențiali cumpărători. Un „pre-pack” se deosebește de alte tranzacții de vânzare-cumpărare pregătite anterior declarării unui faliment prin faptul că, în cazul unui „pre-pack”, tribunalul desemnează un „administrator judiciar preconizat” și un „judecător-sindic” preconizat. Poziția acestora nu este reglementată prin lege și nu au, prin urmare, competențe legale. Cu toate acestea, intenția este ca, în cazul falimentului pronunțat ulterior, să primească sarcinile de administrator judiciar și de judecător-sindic. De fapt, ei încep în prealabil sarcinile primite, astfel încât transferul întreprinderii după faliment să poată avea loc foarte repede, activitățile comerciale să stagneze cât mai puțin timp și să se garanteze, astfel, un venit cât mai mare. În plus, există astfel o șansă mai mare ca o parte a personalului să fie reangajat.
- 3 Potrivit jurisprudenței Hoge Raad [Curtea Supremă], la fel ca și administratorul judiciar de mai târziu, administratorul judiciar preconizat trebuie să fie ghidat de interesele masei creditorilor și să țină cont, de asemenea, de interesele sociale, inclusiv de cel al locurilor de muncă. Judecătorul-sindic preconizat controlează situația în aceeași manieră în care trebuie să facă acest lucru după desemnarea sa oficială. Potrivit legislației, după faliment, administratorul judiciar și judecătorul-sindic au obligația integrală de a evalua dacă transferul pregătit anterior declarării falimentului este în interesul masei creditorilor. Dacă aceștia consideră că nu este cazul, trebuie să decidă că acest transfer nu poate continua. În plus, ei sunt oricând autorizați să decidă pentru alte motive, de exemplu din cauza consecințelor pentru locurile de muncă, că un transfer pregătit anterior declarării falimentului nu va avea loc.
- 4 Vechiul Heiploeg a analizat, încă de la momentul impunerii amenzii, dacă un pre-pack poate avea succes. Mai întâi, părțile au fost invitate să facă o ofertă, după care au fost inițiate negocieri ulterioare cu unul din cei trei ofertanți. Doar atunci, rechtbank Noord-Nederland [Tribunalul din Nordul Țărilor de Jos, Țările de Jos] a desemnat la 16 ianuarie 2014 un administrator judiciar preconizat și un judecător-sindic preconizat, pentru a pregăti transferul întreprinderii. La 24

ianuarie, intimatele au fost înscrise în registrul comerțului, cu părțile interesate participante la negociere în calitate de administratori. La 28 ianuarie a urmat falimentul, care a durat numai o jumătate de zi. În mijlocul nopții următoare, s-a semnat acordul prin care transferul vechilor întreprinderi a devenit realitate, iar intimatele puteau continua activitatea aproape fără întrerupere.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 5 Recurenta contestă în casație aprecierea gerechtshof Arnhem-Leeuwarden [Curtea de Apel Arnhem-Leeuwarden] potrivit căreia, în temeiul dispoziției naționale de transpunere a articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23, noul Heiploeg nu era obligat să respecte condițiile de muncă ale lucrătorilor săi, astfel cum au fost în vigoare înainte de transfer. Această ultimă dispoziție poate fi aplicată numai dacă este vorba, în primul rând, despre o procedură de faliment, în al doilea rând, despre „o procedură instituită în vederea lichidării bunurilor cedentului” și, în al treilea rând, despre o procedură „sub controlul unei autorități publice competente”. Recurenta consideră că, în cazul unui pre-pack, ultimele două condiții nu sunt îndeplinite deoarece se negociază fără un administrator judiciar numit oficial, după care întreprinderea este continuată *de facto*. Curtea a confirmat deja acest lucru în Hotărârea din 22 iunie 2017, *Federatie Nederlandse Vakvereniging și alții*, C-126/16, EU:C:2017:489.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 6 În cazul de față, prima condiție din articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23 nu intră în discuție. Părțile sunt de acord că vechiul Heiploeg a fost implicat într-o procedură de faliment. În plus, gerechtshof [Curtea de Apel] a apreciat deja că falimentul era inevitabil, fapt stabilit în casație.
- 7 În ceea ce privește condiția stipulată în articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2001/23 potrivit căreia trebuie să fie vorba despre o procedură care vizează lichidarea bunurilor, instanța de trimitere constată că, în cazul de față, pre-pack-ul a avut drept scop obținerea unui venit cât mai mare în beneficiul masei creditorilor. Administratorii judiciari preconizați au analizat dacă acest lucru poate fi realizat cel mai bine nu prin vânzarea vechiului Heiploeg pe părți, ci asigurând transferul ca o singură întreprindere a cărei continuitate era garantată. De asemenea, aceștia au analizat câte locuri de muncă puteau fi menținute. Acțiunea administratorilor judiciari preconizați a fost esențială pentru acest transfer, întrucât întreprinderea nu a stagnat, astfel, mai mult de o zi. Acest lucru a sporit veniturile.
- 8 În ceea ce privește condiția potrivit căreia lichidarea trebuie să aibă loc sub controlul unei autorități publice competente, instanța de trimitere constată că judecătorul care a desemnat administratorii judiciari preconizați și judecătorii-sindici preconizați a subliniat că aceștia trebuie să fie ghidați de interesele masei creditorilor. Pentru verificare, trebuie asumată răspunderea în rapoarte publice. Dacă se dovedește că s-a acționat cu încălcarea acestui scop,

judecătorul ar putea decide, la momentul falimentului, să numească alți administratori judiciari și alți judecători-sindici. Faptul că acest lucru nu s-a întâmplat confirmă că interesele masei creditorilor au fost prioritare.

- 9 În plus, deși transferul vechiului Heiploeg a fost pregătit în timpul pre-pack-ului, negocierile nu erau încă încheiate la momentul pronunțării falimentului. Acest lucru s-a întâmplat numai în noaptea următoare. În acel moment, pentru administratorii judiciari și judecătorii-sindici care între timp au fost oficial numiți, a devenit astfel valabilă cerința legală ca aceștia să fie ghidați de interesele masei creditorilor și, pentru acest motiv, puteau decide să nu permită continuarea transferului. Prin urmare, instanța de trimitere consideră că, în cazul de față, controlul realizat de o autoritate publică competentă nu a fost diminuat prin circumstanțele de la momentul pre-pack-ului anterior declarării falimentului.
- 10 Instanța de trimitere subliniază că, la punctul 50 din Hotărârea Federație Nederlandse Vakvereniging și alții, Curtea și-a exprimat punctul de vedere „sub rezerva verificării de către instanța de trimitere”. Instanța de trimitere deduce de aici că, într-un caz care îi este prezentat, ea trebuie să evalueze dacă este vorba despre un pre-pack precum cel în discuție în Hotărârea Federație Nederlandse Vakvereniging și alții sau despre un pre-pack de alt tip, care nu face obiectul acelei hotărâri. În plus, ea consideră că cele menționate în decizia sa de trimitere cu privire la dreptul neerlandez al falimentului și la scopul și mecanismul pre-pack-ului în general nu au fost integral prezentate Curții în cauza care a condus la Hotărârea Federație Nederlandse Vakvereniging și alții, astfel încât Curtea nu le-a putut implica în aprecierea sa. Pentru întrebarea dacă se aplică Hotărârea Federație Nederlandse Vakvereniging și alții, este important de asemenea ca, în cauza de față negocierile legate de transferul vechii întreprinderi să nu fi avut loc cu o întreprindere afiliată. Acest lucru a fost însă valabil în cauza care condus la Hotărârea Federație Nederlandse Vakvereniging și alții. Din aceste motive, pot exista îndoieli rezonabile cu privire la chestiunea dacă aprecierea Curții din Hotărârea Federație Nederlandse Vakvereniging și alții este valabilă și pentru un caz precum cel în discuție în speță.